

Tilinpäätös

Tuloslaskelma, mk

1.1.—31.12.1993

1.1.—31.12.1992

Korkotuotot				
Kotimaiset (1)				
Maksuvalmiusluotoista	40 008 660,32		77 629 344,04	
Sijoitustodistuksista	198 786 240,61		925 608 584,86	
Arvopapereiden takaisin- myyntisitoumuksista	329 188 459,53		351 323 083,64	
Nettokorot kotimaisista				
termiinkaupoista	323 975 329,84		911 827 702,84	
KTR-luotoista	49 329 907,61		92 050 871,16	
Joukkovelkakirjoista	265 721 556,24		173 567 026,84	
Valtion vakuusrahaston				
luotoista	38 773 902,19		282 437 505,69	
Vakauttamislainoista	358 053 945,21		219 097 260,27	
Muista saamisista	42 376 316,13	1 646 214 317,68	42 257 685,92	3 075 799 065,26
Ulkomaiset (2)				
Kansainvälisetä				
valuuttarahastolta	92 667 371,94		118 066 433,83	
Arvopapereista	1 552 967 786,71		1 648 424 864,03	
Muista valuutasaamisista	203 825 828,83	1 849 460 987,48	131 095 025,74	1 897 586 323,60
Korkotuotot yhteensä		3 495 675 305,16		4 973 385 388,86
Korkokulut				
Kotimaiset (3)				
Päivätalletuksista	-43 705 960,57		-239 126 088,23	
Sijoitustodistuksista	-1 156 188 007,67		-1 937 470 702,00	
Kassavarantotalletuksista	-479 607 595,02		-1 104 769 924,85	
Investointitalletuksista	-106 884 337,65		-312 792 072,76	
Muista veroista	-32 557 283,25	-1 818 943 184,16	-30 182 145,99	-3 624 340 933,83
Ulkomaiset				
Kansainväliselle				
valuuttarahastolle	-53 403 307,87		-57 762 879,76	
Tukiluotoista	-18 395 298,78		-190 465 465,02	
Muista veroista	-1 387 521,76	-73 186 128,41	-2 845 174,71	-251 073 519,49
Korkokulut yhteensä		-1 892 129 312,57		-3 875 414 453,32
Korkokate (4)		1 603 545 992,59		1 097 970 935,54
Muut tuotot (5)				
Toimitusmaksut ja palkkiot ..	13 719 877,15		10 175 594,18	
Rahoitustarkastuksen valvontamaksut	7 700 000,00		—	
Muut	99 421 759,28	120 841 636,43	59 666 458,54	69 842 052,72
Muut kulut (6)				
Palkat	-155 443 299,47		-157 713 693,96	
Sosiaalikulut	-78 624 199,63		-72 901 593,80	
Setelien hankintakulut	-50 254 700,00		-42 354 900,10	
Poistot	-60 480 690,36		-91 070 000,37	
Muut	-87 836 800,49	-432 639 689,95	-104 399 610,55	-468 439 798,78
Kulut ja tuotot rahamarkkinoiden vakauden turvaamisesta (7)				
Poistot omaisuudenhoito- yhtiöiden osakkeista	-1 200 000 000,00		—	
Poistot aktivoituista menoista ja menetyksistä	-300 000 000,00		—	
Tuotot osakkeiden myynnistä	200 000 000,00	-1 300 000 000,00	—	—
Tulos ennen kurssieroja ja varauksia		-8 252 060,93		699 373 189,48
Ulkomaisten arvopapereiden kurssierot (8)		453 317 702,04		127 377 120,42
Valuuttakurssierot (9)		2 237 698 766,00		-1 768 207 012,83
Eläkevarauksen lisäys (10)		-78 878 531,62		—
Varauksen (laki Suomen Pankista 30 §) lisäys (—)/ purkaminen (+) (10)		-2 603 885 875,49		941 456 702,93
Tilikauden tulos (11)		0,00		0,00

Käteisvarainhoitojärjestelmä: Käyttöön oton jälkeen on rahahuoltojärjestelmä kuitenkin määrätty perustelluista syistä käteisvarainhoitojärjestelmän päivityksen perusteella. Tämän vuoksi ei ole perusteltua katsoa, että pankit eivät täytä pankin ja pankin välillä voimassa olevaa laina- ja luottoehtojen mukaisia vaatimuksia. Suomen Pankki ja pankit ovat sitoutuneet täyttämään nämä vaatimukset. Suomen Pankki ja pankit ovat sitoutuneet täyttämään nämä vaatimukset. Suomen Pankki ja pankit ovat sitoutuneet täyttämään nämä vaatimukset.

Käteisvarainhoitojärjestelmä purettiin

Muut toimitukset: Muut toimitukset on toteutettu Suomen Pankki rahoihti lallat-pankin kautta. Vainuuttavainnoin hoito- ja kassapaput-pankissa on ollut käteistä. Käteisvarainhoitojärjestelmä on purettiin. Käteisvarainhoitojärjestelmä on purettiin. Käteisvarainhoitojärjestelmä on purettiin. Käteisvarainhoitojärjestelmä on purettiin.

Uusi rahan turva kuljetus pankkien ja Suomen Pankin välillä loppuusi otettiin nk. käteisvarainhoitojärjestelmä käyttöön vuoden 1980 marraskuun alusta. Järjestelmä otettiin käyttöön siten, että pankille myönnettiin niiden käteiskassan suuruinen koroton laina Suomen Pankilta. Kassanpidosta ei siten enää koitunut korkokustannuksia pankkeille. Vuoden 1988 elokuun alusta lähtien kassanpidolle määrättiin nk. omavastuuosuus, joka ei ollut luoton päärissä. Tästä alkaen pankit joutuivat jälleen itse rahoittamaan osan kassanpidostaan.

Käteisvarainhoitojärjestelmä: Käyttöön oton jälkeen on rahahuoltojärjestelmä kuitenkin määrätty perustelluista syistä käteisvarainhoitojärjestelmän päivityksen perusteella. Tämän vuoksi ei ole perusteltua katsoa, että pankit eivät täytä pankin ja pankin välillä voimassa olevaa laina- ja luottoehtojen mukaisia vaatimuksia. Suomen Pankki ja pankit ovat sitoutuneet täyttämään nämä vaatimukset. Suomen Pankki ja pankit ovat sitoutuneet täyttämään nämä vaatimukset. Suomen Pankki ja pankit ovat sitoutuneet täyttämään nämä vaatimukset.

Muut toimitukset: Muut toimitukset on toteutettu Suomen Pankki rahoihti lallat-pankin kautta. Vainuuttavainnoin hoito- ja kassapaput-pankissa on ollut käteistä. Käteisvarainhoitojärjestelmä on purettiin. Käteisvarainhoitojärjestelmä on purettiin. Käteisvarainhoitojärjestelmä on purettiin. Käteisvarainhoitojärjestelmä on purettiin.

Muut toimitukset

Suomen Pankki ja pankit sopivat pääkaupunkiseudulla maksullisen rahahuoltopalvelun käyttöönotosta 1.5.1993 lukien. Uudellejärjestelyn perusteena olivat kustannussäästöt kokonaisuuden kannalta.

Suomen Pankin Kotkan konttori suljettiin vuoden 1993 aikana, ja sen hoitama rahahuolto siirrettiin Suomen Pankin pääkonttoriin ja Kuopion konttoriin hoidettavaksi.

Tase, mk

Vastaavaa	31.12.1993	31.12.1992
Kulta ja valuuttasaamiset (1)		
Kulta	2 179 674 591,49	2 179 877 401,68
Erityiset nosto-oikeudet	663 868 229,63	563 785 166,54
Varanto-osuus Kansainvälisessä valuuttarahastossa	1 746 569 300,51	1 732 459 645,47
Vaihdettavat valuutat	28 882 037 570,03	25 040 927 391,80
	33 472 149 691,66	29 517 049 605,49
Muut ulkomaiset saamiset (1)		
Markkaosuus Kansainvälisessä valuuttarahastossa	5 058 109 718,67	4 463 666 904,52
Määräaikainen saaminen	—	403 766 882,73
	5 058 109 718,67	4 867 433 787,25
Saamiset rahoituslaitoksilta (2)		
Maksuvalmiusluotot	1 100 000,00	1 584 900 000,00
Sijoitustodistukset	1 844 461 228,60	3 930 010 340,03
Arvopaperit takaisinmyyntisitoumuksin	5 492 519 450,89	4 407 845 271,56
Määräaikaiset luotot	—	100 000 000,00
Käteisvaraluotot	—	2 871 523 000,00
Joukkovelkakirjat	1 100 800 000,00	1 462 345 000,00
Muut	237 901 192,00	237 908 278,82
	8 676 781 871,49	14 594 531 890,41
Saamiset julkiselta sektorilta (3)		
Luotot Valtion vakuusrahastolle	—	1 000 000 000,00
Valtion metallirahavastuu	1 788 419 354,20	1 446 494 864,20
	1 788 419 354,20	2 446 494 864,20
Saamiset yrityksiltä (4)		
Kotimaisten toimitusten rahoitus (KTR)	496 296 726,10	747 285 763,90
Muut	2 806 719 487,31	710 864 254,71
	3 303 016 213,41	1 458 150 018,61
Muut saamiset (5)		
Rahamarkkinoiden vakauttamislainat	5 752 000 000,00	9 474 000 000,00
Siirtosaamiset	907 073 671,39	1 297 963 685,76
Muut	166 469 505,70	153 061 567,18
	6 825 543 177,09	10 925 025 252,94
Aktivoidut menot ja menetykset rahamarkkinoiden vakauden turvaamisesta (6)	1 400 000 000,00	1 700 000 000,00
Yhteensä	60 524 020 026,52	65 508 685 418,90

Vastattavaa

31.12.1993

31.12.1992

Vahuttavelat (1)

Vaihdettavat valuutat	193 393 855,26	193 393 855,26	100 627 954,24	100 627 954,24
-----------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Muut ulkomaiset velat (1)

Kansainvälisen valuuttarahaston markkatilit	5 058 138 344,52		4 463 728 887,35	
Osoitetut erityiset nosto-oikeudet	1 130 809 688,60		1 025 905 427,50	
Muut	—	6 188 948 033,12	2 273 950 000,00	7 763 584 314,85

Liikkeessä oleva raha (7)

Setelit	13 442 206 837,00		13 208 702 865,00	
Metalliraha	1 551 644 284,00	14 993 851 121,00	1 299 284 288,35	14 507 987 153,35

Sijoitustodistukset (8)

		14 837 000 000,00		4 880 000 000,00
--	--	-------------------	--	------------------

Velat rahoituslaitoksille (9)

Päivätalletukset	1 803 387 358,31		2 134 813 756,66	
Vähimmäisvarantotalletukset	6 397 931 300,00		—	
Määräaikaiset talletukset	—		4 700 000 000,00	
Kassavarantotalletukset	—	8 201 318 658,31	13 164 695 506,00	19 999 509 262,66

Velat julkiselle sektorille (10)

Sekkitilit	7 961 980,21		72 208 426,01	
Valtion vakuusrahaston talletukset	776 039 269,61	784 001 249,82	17 814 366,63	90 022 792,64

Velat yrityksille (11)

Investointi- ja alushankintatalletukset	2 086 678 759,32	2 086 678 759,32	3 362 354 641,53	3 362 354 641,53
---	------------------	------------------	------------------	------------------

Muut velat (12)

Siirtovelat	535 641 913,64		4 242 231 865,72	
Muut	91 590 695,52	627 232 609,16	156 302 287,97	4 398 534 153,69

Arvonjärjestelytili ja varaukset (13)

		6 847 478 700,97		4 641 948 106,38
--	--	------------------	--	------------------

Oma pääoma (14)

Kantarahasto	5 000 000 000,00		5 000 000 000,00	
Vararahasto	764 117 039,56		764 117 039,56	
Tilikauden voitto	—	5 764 117 039,56	—	5 764 117 039,56

Yhteensä		60 524 020 026,52		65 508 685 418,90
-----------------	--	--------------------------	--	--------------------------

Tilinpäätöksen liitteet

	31.12.1993	31.12.1992
<i>Setelinanto, mk</i>		
Setelinanto-oikeus	33 472 149 691,66	29 517 049 605,49
Käytössä	14 432 365 767,65	13 418 309 607,85
Setelinantovara	19 039 783 924,01	16 098 739 997,64
<i>Markkalvaluuttatermiinisopimukset, mk</i> (keskikurssi 31.12.)		
Terminiostosopimukset	—	3 619 050 000,00
Termiinimyynsisopimukset	2 885 444 614,19	13 964 781 485,27
Valuutta/valuuttatermiinisopimukset, mk (ostetun valuutan keskikurssi 31.12.)	787 620 417,00	7 080 504 173,89
<i>Valuuttamääräiset futuurisopimukset, mk</i> (keskikurssi 31.12.)		
Ostosopimukset	146 926 300,00	1 517 638 000,00
Myyntisopimukset	—	503 517 500,00
<i>Osakkeet ja osuudet, nimellisarvo, mk</i> (sulkeissa Suomen Pankin omistusosuus)		
Scopulus Oy	2 000 000,00 (100 %)	150 000 000,00 (100 %)
Sponda Oy	300 000 000,00 (100 %)	100 000 000,00 (100 %)
Solidium Oy	— (100 %)	40 000 000,00 (100 %)
Setec Oy	40 000 000,00 (100 %)	40 000 000,00 (100 %)
Helsingin Rahamarkkinakeskus Oy	35 300 000,00 (52 %)	35 300 000,00 (52 %)
Bank for International Settlements	64 777 336,95 (1,67 %)	58 767 998,07 (1,67 %)
Asunto-osakkeet	883 243,00	1 284 243,00
Kiinteistöosakkeet	634 120,00	634 120,00
Muut osakkeet ja osuudet	1 019 351,00	1 013 433,50
Yhteensä	444 614 050,95	426 999 794,57
<i>Takaukset, mk</i>		
SKOP:n riskikeskittymien siirtoon liittyvät tilapäiset takausvastuut	233 111 000,00	486 884 000,00
Omaisuuksienhoitoyhtiöiden puolesta annetut takaukset	517 378 000,00	642 360 000,00
Yhteensä	750 489 000,00	1 129 244 000,00
<i>Eläkesitoumuksista johtuva vastuu, milj. mk</i>		
Suomen Pankin eläkevastuu	1 727	1 611
— tästä varauksilla katettu	1 234	1 150
<i>Suomen Pankin kiinteistöt</i>		
Kiinteistö Osoite Valmistumis- vuosi Tilavuus noin m ³		
Helsinki	Rauhankatu 16 1883/1961 49 500	
	Unioninkatu 33/Rauhankatu 19 1848/1954 17 500/33 000	
	Snellmaninkatu 23 1896/1988 27 500	
	Liisankatu 14 1928 48 500	
	Ramsinniementie 34 1920/1983 4 500	
Joensuu	Torikatu 34 1984 11 000	
Jyväskylä	Kauppakatu 21 1950 32 000	
Kuopio	Kauppakatu 25—27 1912 7 500	
	Puutarhakatu 4 1993 11 900	
Lahti	Torikatu 3 1929 36 500	
Mikkeli	Päiviönkatu 15 1965 7 500	
Oulu	Kajaaninkatu 8 1973 17 000	
Rovaniemi	Valtakatu 10—12 1988 15 500	
Tampere	Hämeenkatu 13 1942 36 000	
Turku	Linnankatu 20 1914 10 500	
Vaasa	Kirkkopuistikko 22 1952 55 500	
Vantaa	Suometsäntie 1 1979 311 500	
Inari	Saariselkä 1968/1976 2 000	

Tilinpäätöksen kommentit

Yleiset tilinpäätös- ja kirjausperiaatteet

Suomen Pankin tase noudattaa sektorijakoa, mikä antaa kuvan keskuspankin ja ulkomaiden sekä kotimaan sektoreiden välisestä rahoitussuh- teista. Taseessa noudatetut arvostusperiaatteet on selostettu kommentoitavien tase-erien yhtey- dessä. Käyttöomaisuus, osakeomistukset ja pit- kävaikutteiset menot kirjataan kokonaan kuluiksi hankintavuonna Suomen Pankista annetun lain edellyttämällä tavalla, eivätkä ne näin ollen sisälly taseeseen. Tilinpäätöksen liitetiedoissa on lueteltu pankin omistamat osakkeet ja osuudet sekä Suomen Pankin kiinteistöt.

Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat on muutettu markoiksi tilinpäätöspäivänä voi- massa olleiden keskikurssien mukaisesti. Kaikki valuuttakurssien muutoksista johtuvat saamis- ten, velkojen ja taseen ulkopuolisten erien arvonn- muutokset on kirjattu tulosvaikutteisesti, ja ne sisältyvät tuloslaskelmassa valuuttakurssieroi- hin.

Pankkivaltuusto vahvistaa Suomen Pankista annetun lain 17. §:n 1. momentin 2. kohdan mukaisesti tilinpäätöksen laatimisessa noudatet- tavat perusteet.

Tuloslaskelman kommentit

Korkotason laskun johdosta kotimaiset korko- tuotot ja korkokulut vähenivät merkittävästi edellisvuodesta, mutta korkokate kasvoi yli 500 milj. markkaa.

Tuloslaskelma sisältää Suomen Pankin resurs- sihallinnon yhteydessä 1.10.1993 toimintansa aloittaneen rahoitustarkastuksen kulut ajalta 1.10.—31.12.1993 sekä tuottoina valvottavilta yhteisöiltä tältä ajalta perittävät valvontamak- sut.

1. Kotimaiset korkotuotot

Kotimaiset korkotuotot, 1 646 milj. markkaa, si- sältävät korkotuottoja mm. sijoitustodistuksista 199 milj. markkaa, arvopapereiden takaisin- myyntisitoumuksista 329 milj. markkaa, termii- nikaupoista 324 milj. markkaa, joukkovelkakir- joista 266 milj. markkaa ja rahamarkkinoiden vakauttamislainoista 358 milj. markkaa.

2. Ulkomaiset korkotuotot

Ulkomaiset korkotuotot vuonna 1993 olivat 1 849 milj. markkaa. Vähennys vuoden 1992 kor- kotuottoihin verrattuna oli 49 milj. markkaa.

3. Kotimaiset korkokulut

Kotimaiset korkokulut, 1 819 milj. markkaa, si- sältävät mm. Suomen Pankin liikkeeseen laske- mien sijoitustodistusten korkokuluja 1 156 milj. markkaa. Kassavarantotalletusten korkokuluja maksettiin vuoden 1993 alkupuolella 480 milj. markkaa, ja investointitalletusten korkokulut olivat 107 milj. markkaa.

4. Korkokate

Korkokate oli 1 604 milj. markkaa, joka on 506 milj. markkaa enemmän kuin vuonna 1992.

5. Muut tuotot

Muut tuotot olivat 121 milj. markkaa. Muissa tuotoissa on uutena eränä rahoitustarkastuksen valvontamaksut kolmen kuukauden ajalta. Ra- hoitustarkastuksen valvontamaksut lasketaan valtion maksuperustelain mukaisesti. Suomen Pankki maksaa rahoitustarkastuksen kulut, ja ne peritään valvottavilta yhteisöiltä jälkikäteen.

Erään muut tuotot sisältyy konttorikiinteistö- jen myyntituottoja 35 milj. markkaa ja vuokra- tuottoja 36 milj. markkaa.

6. Muut kulut

Koko pankin palkkasumma oli 155 milj. mark- kaa, josta rahoitustarkastuksen osuus kolmelta kuukaudelta oli 4 milj. markkaa.

Käyttöomaisuus ja pitkävaikutteiset menot kirjataan poistoina kuluksi hankintavuonna Suomen Pankista annetun lain mukaisesti. Pois- tot sisältävät siten tilikauden aikana hankitun käyttöomaisuuden ja muut pitkävaikutteiset menot kokonaisuudessaan. Poistoihin sisältyy 32 milj. markkaa rakennusten ja 27 milj. markkaa koneiden ja kaluston poistoja.

7. Kulut ja tuotot rahamarkkinoiden vakauden turvaamisesta

Kulut ja tuotot rahamarkkinoiden vakauden tur- vaamisesta aiheutuivat SKOP:n haltuunottotoi- menpiteistä. Sponda Oy:n omaa pääomaa koro-

tettiin vuoden 1993 lopulla 1 200 milj. markalla. Pääoman korotus tehtiin lainoja konvertoimalla, ja pankki kirjasi oman pääoman sijoituksen välittömästi kuluksi Suomen Pankista annetun lain edellyttämällä tavalla. Solidium Oy irrottautui pääosasta Oy Tampella Ab:n omistuksesta sen jälkeen, kun yhtiö oli myynyt toimialojaan. Solidium Oy:n osakekanta myytiin edellä mainittujen toimenpiteiden jälkeen Sponda Oy:lle ja yhtiö liitettiin osaksi Sponda-konsernia. Pankki kirjasi kaupasta 200 milj. markan myyntituoton, joka vastaa pankin yhtiötä perustettaessa sijoittamaa omaa pääomaa. Edellisenä tilikautena pankin taseeseen aktivoiduista menoista ja menetyksistä tehtiin tilinpäätöksessä 300 milj. markan poisto.

8. Ulkomaisten arvopapereiden kurssierot

Ulkomaisten arvopapereiden kurssierot sisältävät arvopapereiden myynnistä realisoituneet kurssivoitot ja -tappiot sekä salkussa olevien arvopapereiden hankintahinnan ja sitä alemman markkinahinnan erotuksen.

9. Valuuttakurssierot

Valuuttakurssieroihin kirjataan valuuttakurssien muutoksista aiheutuneet saamisten, velkojen ja taseen ulkopuolisten erien arvomuutokset sekä valuutanvaihtotuotot nettomääräisinä. Pankki kirjasi 2 238 milj. markan kurssivoitot. Kurssieroihin vaikutti erityisesti tärkeän varantovaluutan, Yhdysvaltain dollarin, kurssin kehitys.

10. Varausten muutos

Eläkevaraukseen siirrettiin vuoden 1993 aikana palkoista peritty työntekijäin eläkemaksu. Työntekijäin eläkemaksulle ja edellisinä vuosina tehdyille eläkevarauksille laskettiin peruskoron suuruinen laskennallinen korko ja näin saadulla määrällä lisättiin eläkevarausta.

Suomen Pankista annetun lain 30. §:n mukaisista varausta lisättiin 2 604 milj. markkaa edellisinä vuosina alentuneiden omien varojen kartuttamiseksi.

11. Tilikauden tulos

Varausten lisäyksen jälkeen tilikauden tulos on nolla markkaa.

Taseen kommentit

1. Kultra ja ulkomaiset erät

Kultra kirjattiin aiempien vuosien tapaan taseessa arvoon 35 mk/g. Kultraa oli vuoden lopussa 62 276 kg, ja sen markkinahintainen arvo oli noin 4 524 milj. markkaa.

Valuuttasaamisissa esiintyviä erityisiä nosto-oikeuksia Kansainvälisessä valuuttarahastossa vastaa velkapuolen erä osoitetut erityiset nosto-oikeudet (SDR). Molemmat erät ovat korollisia ja korkona on SDR:n korko.

SDR-määräinen varanto-osuus sekä markkaosuus Kansainvälisessä valuuttarahastossa muodostavat yhdessä Suomen jäsenosuuden valuuttarahastossa. Markkaosuuden vastaerä sisältyy ulkomaisissa veloissa erään Kansainvälisen valuuttarahaston markkatilit. Markkaosuus ja sitä vastaavat markkatilit on sidottu erityisten nosto-oikeuksien kurssiin Kansainvälisen valuuttarahaston soveltaman käytännön mukaisesti.

Vaihdeettavat valuutat koostuvat pääosin ulkomaisista valtioiden liikkeeseen laskemista tai valtioiden takaamista arvopapereista sekä pankkitalletuksista. Erään sisältyvät myös ulkomaiset avistatilit sekä pankin hallussa olevat ulkomaiset maksuvälineet.

Vaihdeettavaan valuuttavarantoon kuuluvat arvopaperit on arvostettu nimellisarvoon tai sitä alemmaan käypään arvoon Suomen Pankista annetun lain 6. §:n mukaisesti.

Muihin ulkomaisiin saamisiin sisältyi clearingjärjestelyn ajoilta määräaikainen saaminen entisen Neuvostoliiton Vneshekonombankilta. Clearingjärjestely pohjautui valtioiden välisiin sopimuksiin ja saaminen oli Suomen valtion vastuulla. Valtio maksoi saamisen Suomen Pankille joulukuussa 1993.

Vaihdeettavat valuuttavelat sisältävät kansainvälisten järjestöjen ja ulkomaisten pankkien markkasaamiset Suomen Pankilta.

2. Saamiset rahoituslaitoksilta

Maksuvalmiusluotot ovat keskuspankkirahoituksen oikeutettujen rahalaitosten määräaikaaisia velkoja Suomen Pankille.

Sijoitustodistukset ovat pankkien liikkeeseen laskemia markkinahintaisia arvopapereita. Sijoitustodistukset on arvostettu hankintahintaan. Samaa tase-erään sisältyy sijoitustodistusten kertynyt korko, 4 milj. markkaa.

Arvopapereiden takaisinmyyntisitoumuksia eli ns. repo-kauppoja käytetään rahamarkkinainterventioissa sijoitustodistusten rinnalla.

Käteisvaraluottojärjestely, jolla rahoitettiin rahalaitosten hallussa pitämiä kassoja, lakkautettiin kesäkuun lopussa 1993.

Rahalaitosten joukkovelkakirjalainat ovat luonteeltaan pääasiassa sijoitusomaisuutta. Ne on arvostettu nimellisarvoon.

3. Saamiset julkiselta sektorilta

Valtion vakuusrahastolla oli 31.12.1992 tilapäistä luottoa Suomen Pankista.

Valtion metallirahavastuu osoittaa metallirahan lunastusvelvollisuudesta johtuvan velan määrän Suomen Pankille.

4. Saamiset yrityksiltä

Kotimaisia toimitusluottoja on myönnetty sekä yksittäisvelkakirjalainoina että joukkovelkakirjalainoina. Joukkovelkakirjalainat on arvostettu nimellisarvoon. KTR-luottojen korko vaihtelee pelkäästä peruskorosta peruskorkoon lisätynä 2.5 prosenttiyksiköllä.

Erä muut sisältää lähinnä sijoitusomaisuudeksi luokiteltavia arvopapereita, jotka on arvostettu nimellisarvoon.

5. Muut saamiset

Rahamarkkinoiden vakauttamislainojen määrä pieneni vuoden aikana 3 722 milj. markkaa. Pankin omaisuudenhoitoyhtiöt lyhensivät lainojaan 2 522 milj. markkaa, ja 1 200 milj. markkaa konvertoitiin Sponda Oy:n omaksi pääomaksi.

Alun perin Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin haltuunottoon ja riskikeskittymien siirtoon sitoutui 1991—1992 aikana Suomen Pankin rahoitusta yhteensä 15 582 milj. markkaa. Tästä määrästä on vuoden 1993 loppuun mennessä saatu palautuksina takaisin 4 530 milj. markkaa, kirjattu menetyksinä tulokseen 3 900 milj. markkaa ja on edelleen aktivoituna taseessa 1 400 milj. markkaa. Alkuperäisestä sitoutuneesta määrästä on edelleen taseessa rahamarkkinoiden vakauttamislainoina 5 752 milj. markkaa.

Siirtosaamiset sisältävät pääasiassa korkosaamisia. Muihin saamisiin sisältyy 121 milj. mark-

kaa henkilökunnan asuntolainoja. Asuntolainojen korko on vanhoissa lainoissa peruskoron suuruinen ja 16. helmikuuta 1993 jälkeen myönnettyissä lainoissa peruskorko lisätynä 2 prosenttiyksiköllä.

6. Aktivoidut menot ja menetykset rahamarkkinoiden vakauden turvaamisesta

Suomen Pankille aiheutuneet menetykset SKOP:n osakkeiden ja pääomatodistusten myynnistä Valtion vakuusrahastolle vuonna 1992 aktivoitiin taseeseen. Vuonna 1993 tästä erästä tehtiin 300 milj. markan poisto. Vielä pois-tamaton osuus on 1 400 milj. markkaa.

7. Liikkeessä oleva raha

Liikkeessä oleva raha on yleisön ja rahalaitosten hallussa oleva setelistö ja metalliraha.

8. Sijoitustodistukset

Suomen Pankin liikkeeseen laskemat sijoitustodistukset on arvostettu nimellisarvoon. Nimellisarvon ja emissiohinnan erotus on kirjattu siirtosaamisiin ja jaksotetaan korkomenoihin juoksuajan kuluessa.

9. Velat rahoituslaitoksille

Päivätalletukset ovat keskuspankkirahoituksen oikeutettujen rahalaitosten sekkitilien saldoja.

Vähimmäisvarantojärjestelmä korvasi kassavarantojärjestelmän 1.7.1993. Vähimmäisvarantotalletuksia kerätään pankkien taseiden velkakerien perusteella siten, että talletusvelvoite vaihtelee yhdestä kahteen prosenttiin pankin varainhankinnan koostumuksen mukaan. Vähimmäisvarantotalletuksille ei makseta korkoa.

10. Velat julkiselle sektorille

Erään sisältyvät Valtion vakuusrahaston sekkitili ja talletustilit Suomen Pankissa.

11. Velat yrityksille

Investointi- ja alushankintatalletukset ovat investointi- ja alushankintavarauksen tehneiden yritysten lakisääteisiä talletuksia Suomen Pankissa. Talletukset ovat korollisia. Korko määräytyy investointivarauslain mukaan.

12. Muut velat

Siirtovelat ovat pääasiassa korkojen jaksotuksesta aiheutuneita eriä.

Muut velat sisältävät 9 milj. markkaa liikkeessä olevan vanhan rahayksikön määräisiä seteleitä.

13. Arvonjärjestelytili ja varaukset

Pankin varauksia on kartutettu oman pääoman reaaliarvon turvaamiseksi sekä valuuttamääräisiin saamisiin ja velkoihin liittyvien kurssiriskien kattamiseksi.

Suomen Pankin eläkevastuun kokonaismäärä on 1 727 milj. markkaa, ja tästä on varauksilla katettu 71,4 %.

Ulkomaiset arvopaperit on sisällytetty valuuttatavarantoon nimellisarvoisina, jos nimellisarvo on hankintahintaa tai markkinahintaa alempi. Nimellisarvon ja tuloslaskelmassa laskentaperusteena olevan ns. alimman arvon erotus on taseessa kirjattu arvonnjärjestelytilin vähennykseksi.

14. Oma pääoma

Pankin kantarahasto ja vararahasto säilyivät muuttumattomina.

PANKKIVALTUUSTON KÄSITTELEMIÄ ASIOITA

SUOMEN PANKKI

Tilintarkastus

Vuoden 1992 valtiopäivillä valitut tilintarkastajat, verojohtaja Kauko Heikkinen, kauppatieteiden maisteri, Keskuksakaupparin hyväksymä tilintarkastaja Olavi Ala-Nissilä, valtiotieteiden kandidaatti Arja Alho, valtiotieteiden kandidaatti PaaVo Lipponen ja oikeustieteen kandidaatti Ben Zyskowitz suorittivat 8.—11. helmikuuta Suomen Pankin tilinpäätöksen ja kirjanpidon sekä hallinnon tarkastuksen tilivuodelta 1992.

Tilintarkastajien lausunnon mukaisesti pankkivaltuusto myönsi kokouksessaan 3. maaliskuuta johtokunnalle vastuuvapauden pankin hoidosta vuodelta 1992.

Lainausliikkeen ja valuuttakaupan tarkastus

Pankkivaltuusto on kertomusvuoden aikana toimittanut johtosääntönsä 5 §:n määräämän pankin lainausliikkeen ja valuuttakaupan sekä muiden sijoitusten tarkastuksen seuraavina aikoina: 9. helmikuuta, 30. maaliskuuta, 15. kesäkuuta, 25. elokuuta, 7. lokakuuta ja 17. joulukuuta.

Inventoinnit ja haarakonttorien tarkastukset

Johtosääntönsä 6 §:n mukaisesti pankkivaltuutetut ovat inventoineet pääkonttorin kassat ja kassaholvit, laina- ja vakuusasiakirjat sekä pantit ja talletukset. Inventoinneissa ei havaittu aiheita muistutuksiin.

Pankkivaltuutetut ovat valvoneet, että haarakonttorien valvojat ovat inventoineet haarakonttorien käsikassat ja holvit kerran kuukaudessa sekä vekselit, velkakirjat ja pantit vähintään kolmesti vuodessa.

Kaikissa haarakonttoreissa on toimitettu pankin johtosääntönsä 2 §:ssä säädetty tarkastus.

Kertomus E. J. Längmanin rahastojen toiminnasta

Kokouksessaan 9. helmikuuta pankkivaltuusto merkitsi tiedoksi Suomen Kulttuurirahaston selostuksen E. J. Längmanin rahastojen toiminnasta 1.10.1991—30.9.1992.

Peruskoron alentamisia

Peruskorkoa alennettiin asteittain 8,5 prosentista 5,5 prosenttiin vuoden aikana.

Ensimmäisen kerran peruskoron alentamisesta kertomusvuoden aikana päätettiin pankkivaltuuston kokouksessa 9. helmikuuta. Pankkivaltuuston hyväksymä johtokunnan esitys asiasta 4. helmikuuta kuului seuraavasti:

”Jäljempänä olevan perusteella johtokunta kunnioittavasti esittää, että pankkivaltuusto Suomen Pankin ohjesääntönsä 17 §:n momentin 1 kohdan nojalla päättäisi, että

Suomen Pankin peruskorko alennetaan 8 1/2 prosentista 7 1/2 prosenttiin 15.2.1993 alkaen.

Perustelut

Viime kuukausien ja viikkojen aikana talouden kehityksessä on ollut nähtävissä useita sellaisia tekijöitä, jotka ovat luoneet edellytyksiä peruskoron alentamiselle. Inflaatiiovauhti on vakiintunut alhaiselle tasolle. Kuluvana vuonna palkkakustannusten nousun voi odottaa pysyvän hita-

na, koska marraskuussa solmituissa tulosopimuksissa pidättäytyttiin palkankorotuksista. Lisäksi finanssipolitiikka tähtää valtiontalouden tasapainon palauttamiseen keskipitkällä aikavälillä. Kaikki nämä tekijät ovat vaikuttaneet siihen, että sekä lyhytaikaiset että pitkäaikaiset markkinakorot ovat alentuneet syksyn ja talven aikana.

Peruskoron alentaminen vaikuttaa myönteisesti yritysten käytettävissä oleviin tuloihin. Eriyisesti pienille ja keskisuurille yrityksille, jotka viime kuukausina ovat olleet suurissa vaikeuksissa, peruskoron alentaminen tuo helpotusta rahoituskustannuksiin. Koko kotitaloussektorin käytettävissä oleviin tuloihin ei peruskoron muutoksella ole kovin suurta vaikutusta, koska korkomenojen väheneminen on lähes yhtä suurta kuin korkotulojen menetys. Niitä velkaongelmaisia kotitalouksia, joiden velat ovat peruskorkosidonnaisia, peruskoron alennus auttaa.

Pankkien nettotuloja peruskoron alennus pienentää noin 1/2 mrd. markalla. Valmistella olevan käyttelytilien korkojen alennuksen pankkien kannattavuutta lisäävä vaikutus kuitenkin ylittää peruskoron alennuksen vaikutukset. Lisäksi markkinakorkojen aleneminen on tukemassa pankkien kannattavuutta. Kaikki tekijät, jotka vahvistavat markkinakorkojen pysymistä alhaisina, helpottavat myös pankkien tilannetta.

Talouspolitiikassa on syytä pyrkiä vallitsevien tiukkojen taloudellisten rajoitteiden puitteissa katkaisemaan kotimarkkinasektorin laskukierre. Korkotason aleneminen kestäväällä tavalla on tässä tilanteessa erityisen tärkeä tavoite. Tässä onnistuminen vaatii lujaa sitoutumista vakaaseen hintakehitykseen pitkällä aikavälillä. Suomen Pankki julkaisee tänään rahapolitiikkansa mitoituksen pohjana olevan inflaatorajoitteen.”

Seuraavan kerran pankkivaltuusto päätti peruskoron alentamisesta kokouksessaan 7. toukokuuta. Johtokunnan esitys asiasta 6. toukokuuta kuului seuraavasti:

”Jäljempänä olevan perusteella johtokunta kunnioittavasti esittää, että pankkivaltuusto Suomen Pankin ohjesäännön 17 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla päättäisi, että

Suomen Pankin peruskorko alennetaan 7 1/2 prosentista 7 prosenttiin 17.5.1993 alkaen.

Perustelut

Taloudellinen kehitys on jakautunut selvästi kahtia. Viennin elpymisestä on enenevästi merkkejä,

mutta kotimaisilla markkinoilla toimivien yritysten tilanne pysyy vaikeana. Tästä syystä työllisyystilanne on säilynyt varsin heikkona ja inflaatiopaineet ovat alhaiset.

Tilannetta helpottaisi korkojen aleneminen edelleen. Korkopolitiikassa ei kuitenkaan ole suurta liikkumavaraa. Sekä tammikuussa että helmikuussa peruskoron alentamisen jälkeen valuuttamarkkinat häiriintyivät ja pääomaa virtasi suuria määriä maasta ulos ja indeksi heikkeni. Valuuttamarkkinoiden epävakaus on ollut keskeinen korkotason alenemista hidastava tekijä.

Viime viikkoina valuuttamarkkinatilanne on helpottunut ja markkinakorot ovat alentuneet. Peruskoron ja markkinakorkojen ero on kaventunut. Peruskorkoa voidaan alentaa korkeintaan 1/2 prosenttiyksikköä ilman, että siitä aiheutuisi uutta epävarmuutta valuuttamarkkinoille.”

Kokouksessaan 7. heinäkuuta pankkivaltuusto hyväksyi jälleen johtokunnan esityksen peruskoron alentamisesta. Johtokunnan esitys asiasta 6. heinäkuuta kuului seuraavasti:

”Jäljempänä olevan perusteella johtokunta kunnioittavasti esittää, että pankkivaltuusto Suomen Pankin ohjesäännön 17 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla päättäisi, että

Suomen Pankin peruskorko alennetaan 7 prosentista 6 1/2 prosenttiin 15.7.1993 alkaen.

Perustelut

Viime viikkoina valuuttamarkkinatilanne on edelleen pysynyt vakaana ja markkinakorot ovat alentuneet. Esimerkiksi valtion papereiden 5 vuoden korko on alentunut viime peruskorkopäätöksen jälkeen noin 9 prosentista runsaaseen 8 prosenttiin. Peruskoron ja markkinakorkojen ero on kaventunut ja verottomien ja lähdeverolisten määräaikaistalletusten tuotot ovat lähentyneet toisiaan.”

Kokouksessaan 12. elokuuta pankkivaltuusto hyväksyi jälleen johtokunnan esityksen peruskoron alentamisesta. Johtokunnan esitys asiasta 11. elokuuta kuului seuraavasti:

”Jäljempänä olevan perusteella johtokunta kunnioittavasti esittää, että pankkivaltuusto Suomen Pankin ohjesäännön 17 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla päättäisi, että

Suomen Pankin peruskorko alennetaan 6 1/2 prosentista 6 prosenttiin 16.8.1993 alkaen.

Perustelut

Taloudellinen kehitys on jatkunut kaksijakoisena. Vienti ja ulkoinen tasapaino ovat kehittyneet suotuisasti, mutta kotimainen kysyntä on edelleen heikentynyt. Inflaatio on pysynyt hitaana, vaikka tuontihinnat ovat nousseet. Markkinakorkojen aleneminen on jatkunut kesän aikana; erityisesti pitkäaikaiset korot ovat viime päivinä madaltuneet. Korkojen alenemisesta huolimatta Suomen marka on säilynyt keskimäärin vakaina suhteessa muihin eurooppalaisiin valuuttoihin.

Edellisen peruskorkopäätöksen jälkeen valtion viiden vuoden obligaatioiden korko on alentunut noin 8 prosentista noin 7 1/4 prosenttiin ja kolmen vuoden viitekorko noin 8 1/4 prosentista noin 7 1/2 prosenttiin. Ero peruskorkoon on siten kaventunut.

Euroopassa jatkuvan epävarmuuden ja lähestyvien budjettineuvottelujen vuoksi korkopolitiikassa ei ole kovin suurta liikkumavaraa. Pitkäaikaisten markkinakorkojen viimeaikainen aleneminen mahdollistaa kuitenkin peruskoron puolen prosenttiyksikön alentamisen.”

Viidennen kerran kertomusvuoden aikana pankkivaltuusto päätti alentaa peruskorkoa kokouksessaan 22. marraskuuta. Johtokunnan esitys samalta päivältä kuului seuraavasti:

”Jäljempänä olevan perusteella johtokunta kunnioittavasti esittää, että pankkivaltuusto Suomen Pankista annetun lain 17 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla päättäisi, että

Suomen Pankin peruskorko alennetaan 6 prosentista 5 1/2 prosenttiin 1.12.1993 alkaen.

Perustelut

Kuluttajahintojen nousuvauhti on heikon kotimaisen kysynnän seurauksena hidastunut entisestään ja inflaatio-odotukset ovat maltillisia. Kuluttajahinnat nousivat lokakuussa 1.6 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Suomen Pankin pohjainflaatioindikaattori kohosi syyskuussa 4.0 prosentin vuosivauhtia, mutta sen kasvun odotetaan hidastuvan selvästi lähikuukausina.

Suomen marka on vahvistunut hieman suhteessa muihin eurooppalaisiin valuuttoihin. Markkinakorkojen aleneminen on jatkunut; erityisesti pitkäaikaiset korot ovat madaltuneet. Edellisen peruskorkopäätöksen jälkeen valtion

viiden vuoden obligaation korko on alentunut noin 7 1/4 prosentista noin 6 1/2 prosenttiin. Ero peruskorkoon on siten kaventunut.

Näissä oloissa peruskoron puolen prosenttiyksikön alentaminen on mahdollista.”

Suomen Pankin soveltamien korkojen rajat

Pankkivaltuusto tarkisti kokouksessaan 7. toukokuuta pankkien keskuspankkiluotoissa ja -talletuksissa sekä Suomen Pankin raha- ja pääomamarkkinatoiminnassa sovellettavien korkojen rajoja.

Eräisiin erityisrahoitusjärjestelyihin sovellettavat korot

Kesäkuun 15. päivän kokouksessaan pankkivaltuusto teki päätöksen siitä korosta, jonka Suomen Pankki voi periä valtion viitelainojen markkinatakaajina toimiville primary dealereille myönnetystä erityisrahoituksesta. Johtokunnan esitys asiasta 10. kesäkuuta kuului seuraavasti:

”Eduskunnan pankkivaltuuston asiana on määrätä Suomen Pankin peruskorko sekä muut Suomen Pankin soveltamat korot tai niiden rajat. Tämän ja perusteluissa mainittujen seikkojen vuoksi Suomen Pankin johtokunta kunnioittaen esittää, että eduskunnan pankkivaltuusto Suomen Pankin ohjesäännön 17 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla päättäisi, että

Suomen Pankki voi periä valtion viitelainojen markkinatakaajina toimiville primary dealereille¹ myönnetystä erityisrahoituksesta koron, joka on kulloinkin maksuvalmiusluotosta peritty korko lisättynä enintään 10 (kymmenellä) prosenttiyksiköllä.”

Perustelut

Johtokunta perusteli esitystään muun muassa sillä, että hyvin toimivilla rahoitusmarkkinoilla

¹ Primary dealer on valtiokonttorin sopimuksen ”Sopimus valtion lainojen emissioista ja jälkimarkkinoiden ylläpitämisestä” tarkoittama valtion viitelainojen markkinatakaaja, joka on sitoutunut tekemään markkinahintaisen tarjouksen valtion lainojen ja viitelainoiksi hyväksytyjen asunto-obligaatiolainojen huutokaupassa ja antamaan jälkimarkkinoilla kaksipuolisen hintanoteerauksen toiselle markkinatakaajalle.

markkinatakaajina toimivat primary dealerit raioittavat kaupintasalkkunsu repo-kaupoin tai yli yön markkinoilta. Suomessa nämä rahoitusmuodot toimivat vielä puutteellisesti. Lisäksi markkinoilla syntyy tilanteita, joissa likviditeetti ei taasannu osapuolten kesken.

Markkinatakaajina toimivat arvopaperivälittäjät, joilla ei ole maksuvalmiusluotto-oikeutta, tarvitsevat likviditeettikanavan poikkeuksellisen vaikeita markkinatilanteita varten. Tämän vuoksi on perusteltua, että Suomen Pankki tarjoaa harkintansa mukaan vakuudellista erityisrahoitusta niille arvopaperinvälittäjille, jotka toimivat markkinatakaajina, mutta eivät ole pankkeja. Edellä mainituilla toimenpiteillä Suomen Pankki pyrkii parantamaan kilpailua ja arvopaperinvälittäjien toimintaedellytyksiä joukkovelkakirjamarkkinoilla.

Rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaaminen / Oy Tampella Ab:n osien myynti

Maaliskuun 30. päivän kokouksessaan pankkivaltuusto antoi omasta puolestaan hyväksymisensä samana päivänä Suomen Pankin, Oy Tampella Ab:n ja Enso-Gutzeit Oy:n välillä allekirjoitetussa aiesopimuksessa sovitulle järjestelylle, jossa Enso-Gutzeit ostaa Tampellalta Tampella Forest Oy:n ja Tambox Europe Oy:n koko osakekannan sekä Sunila Oy:n osakekannasta 27.5 prosenttia ja Tampella Forestin ja Tambox Europen liiketoiminnan käytössä, Tampellan omistuksessa olevat maa- ja vesialueet. Kokonaiskauppahinta oli 3 601 milj. markkaa.

Samassa kokouksessaan pankkivaltuusto antoi omasta puolestaan hyväksymisensä myös sille, että Suomen Pankin tytäryhtiö Sponda saa valtuudet ostaa Tampellalta sen omistamat Exofennica Oy:n osakkeet ja sen Exofennicalta olevan osakaslainasaamisen yhteensä 20.7 milj. markan kauppahinnasta ja lisäksi Tampellalta ja Tampellan työntekijäin eläkesäätiöltä Tampellan pääkonttorikiinteistön 175 milj. markan kauppahinnasta.

Pankkivaltuusto käsitteli kertomusvuoden aikana Suomen Pankin tytäryhtiöiden Solidium Oy:n ja Sponda Oy:n toimintaa johtokunnan suullisten ja säännönmukaisten kirjallisten raporttien perusteella kokouksissaan 9. helmikuuta, 30. maaliskuuta, 7. toukokuuta, 15. kesäkuuta, 25. elokuuta, 7. lokakuuta ja 15. joulukuuta.

Edelleen eduskunnan pankkivaltuusto antoi kokouksessaan 15. joulukuuta omalta osaltaan

suostumuksensa siihen, että Suomen Pankki katsoo Spondan kiinteistöjen arvonalennuksista aiheutuvan oman pääoman vajauksen merkittävällä Spondan 200 milj. markan osakepääoman korotuksen ja siirtämällä Spondan vararahaan 1 000 milj. markkaa. Pankki maksaa osakemerkinnän ja vararahastosiirron konvertoimalla vastaavasti Spondalle myöntämänsä korotonta oman pääoman ehtoista lainaa.

Valuuttalain voimassaolon jatkaminen

Kokouksessaan 7. toukokuuta pankkivaltuusto teki johtokunnan esityksestä valtioneuvostolle ehdotuksen valuuttalain (1060/90) muuttamiseksi siten, että lain voimassaoloa sekä valtioneuvoston ja Suomen Pankin valuutansääntelyvaltuuksia jatkettaisiin kahdella vuodella vuoden 1995 loppuun. Esityksen mukaan Suomen Pankilla on edelleen oikeus valvoa rahoituslaitosten ulkomaisia riskejä sekä saada valuuttatoimista tilastotietoja maksutasetilastointia varten.

Eduskunnan hyväksyttyä asiaa koskevan lakiesityksen (HE 112/93 vp.) tasavallan presidentti vahvisti lain tulevaksi voimaan 1.1.1994.

Vähimmäisvarantojärjestelmä / Suomen Pankin ohjesäännön muuttaminen

Kokouksessaan 11. toukokuuta pankkivaltuusto teki johtokunnan esityksestä valtioneuvostolle ehdotuksen siitä, että eduskunnalle annettaisiin hallituksen esitys laiksi Suomen Pankin ohjesäännön muuttamisesta siten, että Suomen Pankilla olisi rahapolitiikkaan liittyvien tehtäviensä hoitamiseksi oikeus määrätä talletuspankki ja muu luottolaitos sekä ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa toimiva sivukonttori pitämään Suomen Pankissa korotonta vähimmäisvarantoa. Varannon suuruus olisi ehdotuksen mukaan enintään 5 prosenttia varantovelvollisella olevan vieraan pääoman määrästä. Suomen Pankki vahvistaisi ehdotuksen mukaan varannon laskentaperusteet sekä muut varantovaatimuksen soveltamiseksi tarpeelliset määräykset ja ehdot.

Eduskunnan hyväksyttyä asiaa koskevan hallituksen esityksen tasavallan presidentti vahvisti lain 28. kesäkuuta tulevaksi voimaan saman kuukauden 30. päivänä.

Toimiraha Oy:n rahoitus

Eduskunnan pankkivaltuusto päätti kokouksessaan 15. kesäkuuta antaa pankin johtokunnalle valtuudet myöntää Suomen Pankin kokonaan omistaman Setec Oy:n perustamalle Toimiraha Oy:lle yhteensä 30 milj. markan oman pääoman ehtoiset luotot vuosien 1993—1996 aikana yhtiön toiminnan rahoittamiseksi.

Uusi 20 markan seteli

Eduskunnan pankkivaltuusto päätti kokouksessaan 25. elokuuta johtokunnan esityksestä ja rahalain 6 §:n 2 momentin ja Suomen Pankin ohjesäännön 17 §:n 1 momentin 4 kohdan nojalla vahvistaa Suomen Pankin vuoden 1993 20 markan setelin selitelmän sekä velvoittaa johtokunnan huolehtimaan selitelmän julkaisemisesta Suomen säädöskokoelmassa.

Eräiden setelien lakkauttaminen laillisina maksuvälineinä

Pankkivaltuustolle 10. kesäkuuta lähettämäänsä kirjelmään johtokunta oheisti luonnoksen Suomen Pankin päätökseksi eräiden setelien lakkauttamista laillisina maksuvälineinä ja esitti, että pankkivaltuusto päättäisi lakkauttaa jäljempänä luetellut setelit laillisina maksuvälineinä 1. päivästä tammikuuta 1994 alkaen. Johtokunnan asiaa koskeva esitys kuului seuraavasti:

”Vuosien 1945—1980 mallia olevien setelien lakkauttaminen laillisina maksuvälineinä

Uusi rahalaki (358/93) tuli voimaan 1 päivänä toukokuuta 1993. Rahalain 14 §:n 1 momentin mukaan Suomen Pankki voi päättää setelien lakkauttamisesta laillisina maksuvälineinä. Suomen Pankin ohjesäännön 17 §:n 1 momentin 4 kohtaan tehdyn muutoksen (359/93) mukaan pankkivaltuutettujen asiaan on päättää setelien lakkauttamisesta laillisina maksuvälineinä.

Uuden rahalain 15 §:n mukaan Suomen Pankin päätös setelien lakkauttamisesta laillisina maksuvälineinä on julkaistava Suomen säädöskokoelmassa. Julkaisemisen on tapahduttava vähintään kuusi kuukautta ennen päätöksen voimaantuloa.

Suomen Pankki on kuitenkin velvollinen nimellisarvosta lunastamaan kymmenen vuoden ajan päätöksen voimaantulosta sellaiset setelit,

joiden osalta päätös lakkauttamisesta laillisina maksuvälineinä on tehty.

Suomessa on itsenäisyyden aikana tehty aikaisemmin kaksi päätöstä setelien lakkauttamisesta laillisina maksuvälineinä. Ensimmäisellä päätöksellä vuodelta 1943 lakkautettiin vanhemmat kuin vuoden 1922 mallia olevat setelit ja toisella päätöksellä vuodelta 1945 lakkautettiin vanhemmat kuin vuoden 1945 mallia olevat setelit. Tällä hetkellä kaikki setelit, jotka ovat vuoden 1945 tai myöhempien vuosien setelimallia, ovat laillisia maksuvälineitä.

Ennen vuoden 1963 alussa toimeenpantua rahanuudistusta liikkeeseen lasketuista seteleistä ovat edelleen laillisia maksuvälineitä seuraavat setelimallit: vuoden 1945 mallia olevat 5, 10, 20, 50, 100, 500, 1 000 ja 5 000 markan setelit, vuoden 1955 mallia olevat 100, 500, 1 000, 5 000 ja 10 000 markan setelit, vuoden 1956 mallia oleva 500 markan seteli ja vuoden 1957 mallia oleva 100 markan seteli. Nämä setelit olisi lakkautettava laillisina maksuvälineinä, koska niiden arvomerkinnot ovat ennen vuotta 1963 käytössä olleen vanhan markan määriä. Lisäksi niiden turvatekijät ovat puutteellisia, eikä niitä ole käytetty maksuliikkeessä kuin satunnaisesti 1960-luvun jälkeen. Vuosien 1945—1957 mallia olevia seteleitä oli 30.4.1993 liikkeessä yhteensä 9.4 milj. nykymarkkaa.

Rahanuudistuksen jälkeen laskettiin liikkeeseen vuoden 1963 mallia olevat 1, 5, 10, 50 ja 100 markan setelit. Lisäksi laskettiin liikkeeseen 500 markan seteli vuonna 1975, 100 markan seteli vuonna 1976, 50 markan seteli vuonna 1977 ja 10 markan seteli vuonna 1980, ennen kuin setelisarja uudistettiin vuonna 1986. Vuosina 1963—1980 liikkeeseen lasketut setelimallit olisi myös lakkautettava laillisina maksuvälineinä. Niiden puutteelliset turvatekijät mahdollistavat väärennökset nykyisellä tekniikalla. Nämä setelit ovat jo poistuneet maksuliikkeestä lähes täysin. Suomen Pankki on viimeksi laskenut näitä seteleitä liikkeeseen vuonna 1987. Vuosien 1963—1980 mallia olevia seteleitä oli 30.4.1993 liikkeessä yhteensä 352.8 milj. markkaa.

Perusmallien lisäksi joistakin lakkauttavaksi esitetyistä seteleistä on Litt. A- ja Litt. B -mallia olevia seteleitä.

Setelisarja uudistettiin vuosina 1986 ja 1987 vuoden 1986 mallia olevilla seteleillä, joiden nimellisarvot ovat 10, 50, 100, 500 ja 1 000 markkaa. Vuonna 1991 laskettiin liikkeeseen vuoden 1986 setelien Litt. A -mallit lukuun ottamatta 10 markan seteliä. Näitä seteleitä oli liikkeessä 30.4.1993 yhteensä 12 192.5 milj. markkaa. Kos-

ka 10 markan seteliä lasketaan edelleen liikkeen ja se kuten muutkin ilman Litt.-merkintää olevat setelit ovat edelleen maksuliikkeessä käytössä, ei vuoden 1986 perusmallia olevien seteleiden lakkauttaminen laillisina maksuvälineinä ole vielä tässä vaiheessa perusteltua. Siinä vaiheessa kun 10 markan seteli on korvautunut suurimaksi osaksi marraskuussa 1993 liikkeeseen laskettavalla 10 markan metallirahalla ja muiden nimellisarvojen liikkeessä olevat määrät ovat vähentyneet, tulee päätös ilman Litt.-merkintää olevien seteleiden lakkauttamisesta laillisina maksuvälineinä ajankohtaiseksi.

Pankkivaltuutettujen päätöksestä tiedottaminen yleisölle on tarkoituksenmukaista koordinoita vanhojen metallirahojen lakkauttamista koskevan päätöksen tiedottamisen kanssa.

Metallirahojen lakkauttamisesta laillisina maksuvälineinä päättää rahalain 14 §:n 1 momentin nojalla valtiovarainministeriö, jossa päätöksen valmisteluun on ryhdytty. Myös valtiovarainministeriön tarkoituksena on lakkauttaa vanhat metallirahat laillisina maksuvälineinä 1.1.1994 alkaen.

Edellä sanotun johdosta ja rahalain (358/93) 14 §:n 1 momentin ja Suomen Pankin ohjesäännön 17 §:n 1 momentin 4 kohdan (359/93) nojalla Suomen Pankin johtokunta kunnioittaen esittää, että eduskunnan pankkivaltuusto päättäisi lakkauttaa seuraavat Suomen Pankin liikkeeseen laskemat setelit laillisina maksuvälineinä 1 päivästä tammikuuta 1994 alkaen:

— vuoden 1945 Litt. A -mallia olevat 5, 10, 20, 50, 100, 500, 1 000 ja 5 000 markan setelit

— vuoden 1945 Litt. B -mallia olevat 5, 10, 20, 50, 100, 500 ja 1 000 markan setelit

— vuoden 1955 mallia olevat 100, 500, 1 000, 5 000 ja 10 000 markan setelit

— vuoden 1956 mallia oleva 500 markan seteli

— vuoden 1957 mallia oleva 100 markan seteli

— vuoden 1963 mallia olevat 1, 5, 10, 50 ja 100 markan setelit

— vuoden 1963 Litt. A -mallia olevat 5, 10, 50 ja 100 markan setelit

— vuoden 1963 Litt. B -mallia olevat 5 ja 50 markan setelit

— vuoden 1975 mallia oleva 500 markan seteli

— vuoden 1976 mallia oleva 100 markan seteli

— vuoden 1977 mallia oleva 50 markan seteli

— vuoden 1980 mallia oleva 10 markan seteli ja

— vuoden 1980 Litt. A -mallia oleva 10 markan seteli.”

Pankkivaltuusto päätti hyväksyä johtokunnan esityksen kokouksessaan 15. kesäkuuta.

Kiinteistöjen myyntejä

Pankkivaltuusto päätti kokouksessaan 30. maaliskuuta Suomen Pankin ohjesäännön 17 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla oikeuttaa johtokunnan myymään Suomen Pankin omistaman, Kotkan kaupungin 3. kaupunginosan korttelissa 49 olevan tontin nro 2 rakennuksineen Suomen valtiolle 7.4 milj. markan kauppahinnasta ja muutoin johtokunnan sopiviksi katsomilla ehdoilla.

Edelleen pankkivaltuusto päätti kokouksessaan 15. kesäkuuta oikeuttaa johtokunnan myymään pankin omistamat, Porin kaupungin 1. kaupunginosan korttelissa nro 10 sijaitsevan tontin nro 20 rakennuksineen Porin kaupungille 3 milj. markan kauppahinnasta ja muutoin johtokunnan sopiviksi katsomilla ehdoilla sekä Rovaniemen kaupungin 1. kaupunginosan korttelissa 20 sijaitsevan tontin nro 18 rakennuksineen Suomen valtiolle 25 milj. markan kauppahinnasta ja muutoin johtokunnan sopiviksi katsomilla ehdoilla.

Setec Oy:n toimintakertomus

Pankkivaltuusto merkitsi tiedoksi kokouksessaan 7. toukokuuta Setecin toimintakertomuksen vuodelta 1992.

Suomen Pankin eläkesäännön muutoksia

Pankkivaltuustolle 7. kesäkuuta lähettämässään kirjelmässä johtokunta totesi seuraavaa:

”Valtion eläkelakia (VEL) (280/66) on muutettu 30.12.1992 annetulla lailla (1599/92), joka tuli voimaan 1.1.1993 (HE 110/92).

Valtion eläkelakia muutettiin siten, että uudet palvelussuhteet tulivat TEL-tasoisien eläketurvan piiriin, jolloin eläkeikä nousi 63 vuodesta 65 vuoteen, eläkkeen vuotuinen karttuma aleni 2.2 prosentista 1.5 prosenttiin ja eläkkeen tavoite-taso laski 66 prosentista 60 prosenttiin. Muutos koskee henkilöitä, joiden palvelussuhde alkaa 31.12.1992 jälkeen. Muutosta perustellaan sillä,

että työeläkejärjestelmän yhtenäisyyden vuoksi eri eläkejärjestelmien etuuksien tulee olla samantasoiset eikä valtion henkilöstön osalta ole enää perusteita poiketa yksityisten alojen eläketurvas- ta. Myös suurten ikäluokkien tulo eläkeikään ensi vuosikymmenen puolessavälissä aiheuttaa eläkemenojen voimakkaan kasvun ja eläkkeiden rahoituksen vaikeutumisen.

Hallituksen esityksessä todetaan, että vastaavat muutokset on tarkoitus toteuttaa valtion ja kunnan lisäksi myös muissa julkisissa eläkejärjestelmissä.

Edellä esitetyn perusteella ja koska Suomen Pankin eläkejärjestelmä pankin ohjesäännön 24 §:n mukaisesti noudattaa soveltuvin osin kulloinkin voimassa olevaa valtion eläkejärjestelmää, johtokunta pitää asianmukaisena, että mainitut valtion eläkelain muutokset tehdään myös pankin eläkesääntöön.”

Edellä sanotun lisäksi johtokunta totesi, että esitys vanhojen työntekijöiden eläke-etujen muuttamiseksi annetaan pankkivaltuustolle myöhemmin, kun valtion eläkelain vastaavat muutokset on vahvistettu.

Pankkivaltuusto päätti hyväksyä kokouksessaan 15. kesäkuuta johtokunnan esittämät muutokset Suomen Pankin eläkesääntöön tuleviksi voimaan 1.12.1993.

Pankkivaltuustolle 23. marraskuuta lähettämässään kirjelmässä johtokunta edelleen totesi seuraavaa:

”Suomen Pankin henkilöstön eläkemaksu

Esityksessä ehdotetaan, että Suomen Pankin eläkejärjestelmän piiriin kuuluvien henkilöiden eläkemaksu säädettäisiin pysyväksi vuoden 1994 alusta lukien ottamalla sitä koskevat säännökset Suomen Pankin 13.12.1966 vahvistettuun eläkesääntöön.

Perustelut

Työntekijät osallistuvat vuonna 1993 kaikissa ansioeläkejärjestelmissä eläketurvan kustantamiseen maksamalla työntekijäin eläkemaksua. Eläkemaksun suuruus on 3 % ennakkoperintälain 4 §:n mukaisesta palkasta. Eläkemaksu on työntekijän verotuksessa vähennyskelpoinen, joten hän saa siitä verohyvityksenä osan takaisin. Työntekijäin eläkemaksusta vuonna 1993 on säädetty yksivuotisilla laeilla.

Yksityisen sektorin työeläkelakien piiriin kuuluvien työntekijöiden eläkemaksusta on säädetty 13.11.1992 annetulla lailla työntekijäin eläkemaksusta (1004/92), joka on voimassa vuoden 1993 loppuun saakka. Tähän lakiin on sisällytetty säännökset myös Suomen Pankin eläkejärjestelmän piiriin kuuluvien henkilöiden eläkemaksusta. Koska työntekijäin eläkemaksu säädettiin aluksi vain yksivuotiseksi ja Suomen Pankin eläkejärjestelmä on pieni, Suomen Pankkia varten ei katsottu olevan tarkoituksenmukaista säätää omaa lakia.

Valtion ja kuntien palveluksessa olevien henkilöiden eläkemaksusta vuonna 1993 on säädetty omilla yksivuotisilla laeilla, lailla valtion eläkejärjestelmän piiriin kuuluvassa palveluksessa olevan henkilön eläkemaksusta (1005/92) ja lailla kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain piiriin kuuluvien viranhaltijoiden ja työntekijöiden eläkemaksusta (1006/92).

Vuosia 1992—1993 koskevan tulopoliittisen ratkaisun yhteydessä sovittiin, että työntekijät osallistuvat myös jatkossa työeläketurvansa kustantamiseen. Samalla sovittiin, että työntekijät saavat osallistua päätöksentekoon työntekijäin eläkemaksusta kertyvien varojen käytöstä.

Työntekijäin eläkelain muuttamisesta 28.6.1993 annetulla lailla (559/93 ja HE 26/93) on säädetty, että työntekijäin eläkemaksuosuus on pysyvä osa työeläkkeiden rahoitusjärjestelmää siten, että vuoden 1994 alusta lukien työnantajat ja työntekijät vastaavat kumpikin puoliksi TEL-työeläkevakuutusmaksun muutoksesta. Lakimuutos koskee yksityistä työeläkejärjestelmää. Hallituksen esityksen (HE 26/93) perusteluissa on mainittu, että tarkoituksena on toteuttaa muutokset myös julkisen sektorin eläkejärjestelmissä 1.1.1994 lukien.

Vuoden 1990 alusta tuli voimaan laki valtion eläkerahastosta (1372/89). Tällöin alettiin rahastoimalla varautua valtion vastaisiin eläkemenoihin. Rahastoon kerätään täyden rahastoinnin periaatteella eläkemaksuja valtion virastoilta ja laitoksilta. Myös työntekijöiltä peritty eläkemaksu on eläkerahaston tuloa. Hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi valtion eläkerahastosta annettu lain muuttamisesta (HE 175/93) ehdotetaan, että valtion eläkejärjestelmän piiriin kuuluvien henkilöiden eläkemaksu säädettäisiin pysyväksi vuoden 1994 alusta lukien ja sitä koskevat säännökset sisällytettäisiin valtion eläkerahastosta annettuun lakiin. Hallituksen esitys on hyväksytty eduskunnassa 26.10.1993.

Kunnallisen eläkejärjestelmän piiriin kuuluvien henkilöiden pysyvästä eläkemaksusta

1.1.1994 lukien säädetään lisäämällä asiasta säännökset kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelakiin (HE 173/93).

Suomen Pankista annetun lain 24 §:n mukaan virka- tai työsuhteessa Suomen Pankkiin olevalla henkilöllä on oikeus pankin varoista kustannettavaan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtion olevalla henkilöllä. Tarkemmat määräykset eläketurvasta annetaan pankkivaltuuston vahvistamalla eläkesäännöllä.

Suomen Pankin henkilöstön eläkkeet maksetaan pankin varoista kullekin vuodelle vahvistetun budjetin mukaisesti. Suomen Pankin eläkevastuu oli vuoden 1992 tilinpäätöksessä arvioitu 1 611 milj. markaksi. Eläkevastuun kattamiseksi on pankin taseeseen tehty tilinpäätöksin varaus vuodesta 1987 alkaen. Pankilla ei ole eläkerahastoa. Suomen Pankin eläkesääntöjen mukaisista sitoumuksista oli viime vuoden tilinpäätöksessä katettu 71 %. Pankin henkilöstöltä tänä vuonna perittävä kolmen prosentin työntekijäin eläkemaksu kerätään sitä varten perustetulle pankin tilille, ja kertyneillä maksuilla kartutetaan seuraavan tilinpäätöksen yhteydessä pankin eläkevarausta. Pankki maksaa työntekijäin eläkemaksuista kertyville varoille Suomen Pankin peruskoron suuruisen koron. Henkilöstö ei osallistu vielä varauksen hallinnointiin. Eläkevarauksen karttumista on informoitu YT-toimikunnassa.

Työntekijäin eläkemaksulla ei ole tarkoitus muuttaa työaikaisen palkan ja eläkkeen antaman toimeentulon keskinäistä suhdetta. Tämän vuoksi muutetaan vuoden 1994 alusta kaikissa eläkejärjestelmissä eläkepalkan laskusääntöä siten, että eläkepalkan perusteena olevista vuosiansioista vähennetään kysymyksessä olevana vuonna sovellettu työntekijäin eläkemaksuosuus.

Suomen Pankin eläkepalkkaa koskevat säännökset ovat pankin eläkesäännön 6 §:ssä. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi työntekijäin eläkemaksun vähentämisestä johtuvat muutokset. Esitys tästä annetaan pankkivaltuustolle myöhemmin muiden vuoden 1994 alusta lukien voimaan tuleviksi tarkoitettujen eläkesääntömuutosten yhteydessä, kun vastaavat muutokset on hyväksytty valtion eläkelakiin.

Suomen Pankin henkilöstöyhdistyksen edustajia on kuultu YT-toimikunnassa työntekijäin eläkemaksun säätämisestä pysyväksi osaksi pankin eläkkeiden rahoitusta ja eläkemaksun vaikutuksesta eläkepalkkaan.

Suomen Pankin eläkesääntömuutos

Edellä esitettyyn viitaten ja Suomen Pankista annetun lain 17 §:n 1 momentin 22 kohdan nojalla johtokunta kunnioittavasti esittää, että pankkivaltuusto lisäisi eläkesääntöön 1 a §:n, jossa säädetään Suomen Pankin eläkejärjestelmän piiriin kuuluvien henkilöiden velvollisuudesta osallistua eläketurvansa kustantamiseen seuraavasti:

Suomen Pankin eläkesääntö

1 a §

Suomen Pankin palveluksessa olevat henkilöt ovat velvollisia osallistumaan Suomen Pankista annetun lain 24 §:n ja pankin eläkesäännön mukaisen eläketurvan kustantamiseen suorittamalla Suomen Pankille työntekijäin eläkemaksun, joka on työntekijäin eläkelain (395/61) 12 b §:n 1 momentissa säädetyn eläkemaksuprosentin suuruinen osa 2 momentissa säädetystä työntekijäin palkasta.

Työnantaja pidättää palkanmaksun yhteydessä työntekijäin eläkemaksun virka-, toimi- tai työsuhteeseen perustuvasta ennakkoperintälain (418/89) 4 §:ssä ja rajoitetusti verovelvollisen tulo ja varallisuuden verottamisesta annetun lain (627/78) 4 §:ssä tarkoitetusta palkasta.

Eläkemaksua koskevan muutoksenhaun osalta noudatetaan soveltuvin osin, mitä pankin eläkesäännön 20 ja 21 §:ssä säädetään.

Voimaantulo

Samalla johtokunta esittää, että edellä mainittu eläkesäännön muutos tulee voimaan 1. päivästä tammikuuta 1994. Muutosta sovelletaan palkkaan, joka on maksettu muutoksen voimassa ollessa.

Pankkivaltuusto päätti hyväksyä johtokunnan esityksen Suomen Pankin eläkesäännön muuttamisesta kokouksessaan 15. joulukuuta.

Henkilökunnan asuntolainojen ehdot

Kokouksessaan 30. maaliskuuta pankkivaltuusto merkitsi tiedoksi johtokunnan ilmoituksen siitä, että Suomen Pankin henkilökunnan asuntolainaehdot on 12. maaliskuuta muutettu siten, että myönnettävien uusien asuntolainojen korko

on Suomen Pankin peruskorko lisättyinä kahdella prosenttiyksiköllä. Lainan korko on kuitenkin sen suuruinen, että siitä ei muodostu ennakkoperintään alaista etuutta, eli korko on vähintään laissa kulloinkin määrätty verottoman henkilökuntalainan korko. Lisäksi henkilökunnan asuntolainaehdot tehtiin eräitä teknisiä tarkistuksia.

Johtokunta

Kokouksessaan 7. toukokuuta pankkivaltuusto päätti Suomen Pankin johtosäännön 12 §:n 1 momentin nojalla pyynnöstä myöntää pankin johtokunnan jäsenelle Kalevi Sorsalle palkatonta virkavapautta ajaksi 7.—16.5.1993.

Kertomusvuoden päättyessä johtokunnan jäsenillä oli seuraavat luottamustoimet elinkeinon elämän piirissä:

Johtokunnan puheenjohtaja *Sirkka Hämäläinen*

— Kansainvälinen valuuttarahasto, hallintoneuvoston jäsen

Johtokunnan jäsen *Harri Holkeri*

— Finnair Oy, hallintoneuvoston jäsen

— Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, hallintoneuvoston jäsen

— Helsingin Puhelinyhdistys, hallituksen puheenjohtaja

— Repola Oy, tilintarkastaja

— Henkivakuutusyhtiö Salama, hallintoneuvoston jäsen

— Solidium Oy, hallituksen puheenjohtaja

— Sponda Oy, hallituksen puheenjohtaja

Johtokunnan jäsen *Esko Ollila*

— Kemijoki Oy, hallintoneuvoston puheenjohtaja

— Suomen itsenäisyyden juhlarahasto, hallituksen puheenjohtaja

Johtokunnan jäsen *Kalevi Sorsa*

— Finnair Oy, hallintoneuvoston puheenjohtaja

— Suomen Vientiluotto Oy, hallituksen jäsen

Johtokunnan jäsen *Matti Vanhala*

— Suomen ulkomaankaupan edistämishasto, valtuuskunnan jäsen

— Valtiontakuukeskus, hallintoneuvoston jäsen

Haarakonttoreiden valvojat

Pankkivaltuuston 15. joulukuuta tekemän päätöksen perusteella Suomen Pankin haarakonttoreiden valvojina ja heidän varamiehinnään vuonna 1994 toimivat seuraavat henkilöt.

Jyväskylän konttori (1.1.—28.2.1994): valvojat maanviljelysneuvos, agronomi Ingmar Gottfried Finskas ja kaupunginjohtaja Jaakko Kalevi Lovén sekä varamies lääninoikeuden ylituomari, varatuomari Eero Eemil Herman Jauhiainen;

Kuopion konttori: valvojat poliisimestari, varatuomari Erkki Juhani Vahronen ja agronomi Pauli Uolevi Ilva sekä varamies maa- ja metsätalouden valtuutettu, varatuomari Juha Antero Voutilainen;

Lahden konttori (1.1.—30.4.1994): valvojat apulaiskaupunginsihteeri, oikeustieteen kandidaatti Juha Kaarlo Tapio Arvela ja poliisimestari, oikeustieteen kandidaatti Pekka Tapani Ojala sekä varamies tavaratalonjohtaja, ekonomisti Toivo Tapio Tikanoja;

Oulun konttori: valvojat lääninpoliisineuvos, varatuomari Erkki Eino Haikola ja raastuvan-oikeuden pormestari, oikeustieteen lisensiaatti Lauri Jorma Tirinen sekä varamies kenraalimajuri Lasse Erik Wächter;

Tampereen konttori: valvojat tullijohtaja, valtiotieteen kandidaatti Veikko Armas Seppänen ja teollisuusasiamies, insinööri Pertti Päiviö Sormunen sekä varamiehet hallintojohtaja, yhteiskuntatieteiden ja oikeustieteen kandidaatti Seppo Tapio Loimio ja hallintopäällikkö, hallintotieteen maisteri Markku Veikko Tapani Uusitalo;

Turun konttori: valvojat kaupunkineuvos Heikki Alarik Löyttyniemi ja professori Jaakko Ilmari Nousiainen sekä varamiehet kansliapäällikkö Paavo Aarne Sakari Heinonen ja kauppaneuvos Teuvo Toivo Tapio Lehtinen;

Vaasan konttori (1.1.—30.6.1994): valvojat professori Kauko Kalervo Mikkonen ja apulaiskaupunginjohtaja, diplomi-insinööri Seppo Saksanenaho sekä varamies läänineuvos Markku Johannes Luoma.

Pankkivaltuusto

Pankkivaltuutettuina toimivat vuoden 1993 alkaessa seuraavat eduskunnan valitsijamiesten valitsemat henkilöt:

Mäki-Hakola, Pentti, diplomi-insinööri
Ranta, Jussi, insinööri
Kääriäinen, Seppo, valtiotieteen kandidaatti

Tenhiälä, Hannu, agronomi
Jätteenmäki, Anneli, varatuomari
Hämäläinen, Tuulikki, ekonomi
Seppänen, Esko, kauppatieteiden kandidaatti
Miettinen, Mauri, metsänhoitaja
Donner, Jörn, filosofian maisteri.

Näistä kolme ensin mainittua muodostivat suppean pankkivaltuuston.

Puheenjohtajana toimi pankkivaltuutettu Pentti Mäki-Hakola ja varapuheenjohtajana pankkivaltuutettu Jussi Ranta.

Eduskunta myönsi Hannu Tenhiälälle 10. helmikuuta pyynnöstä vapautuksen eduskunnan pankkivaltuuston jäsenyydestä 1. maaliskuuta lukien. Helmikuun 26. päivänä eduskunnan valitsijamiehet valitsivat pankkivaltuutetuksi 1.3. lukien pankkivaltuutettujen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi kaupunkitarkastaja *Kalevi Mattilan* vapautuksen saaneen Tenhiälän tilalle ja määräisivät Mattilan toimimaan suppeammassa pankkivaltuustossa Seppo Kääriäisen ensimmäisenä varamiehenä.

Eduskunta myönsi 7. syyskuuta pyynnöstä Seppo Kääriäiselle vapautuksen eduskunnan pankkivaltuuston jäsenyydestä. Syyskuun 24. päivänä eduskunnan valitsijamiehet valitsivat pankkivaltuutetuksi toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi kauppatieteiden maisteri *Olavi Ala-Nissilän* vapautuksen saaneen Kääriäisen tilalle sekä määräisivät Kalevi Mattilan kuulumaan suppeampaan pankkivaltuustoon ensimmäisenä varajäsenenään Anneli Jätteenmäki ja toisena varajäsenenään Olavi Ala-Nissilä.

Eduskunta myönsi 26. marraskuuta pyynnöstä Kalevi Mattilalle vapautuksen eduskunnan pankkivaltuuston jäsenyydestä. Marraskuun 30. päivänä eduskunnan valitsijamiehet valitsivat pankkivaltuutetuksi toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi filosofian maisteri *Tellervon Rengon* va-

RAHOITUSTARKASTUS

Eduskunnassa kesäkuussa hyväksytyt rahoitustarkastuslaki (503/93) ja laki Suomen Pankin ohjesäännön muuttamisesta (504/93) tulivat voimaan 1. lokakuuta. Lain mukaan pankkitarkastusviraston tehtävät lakkautettiin ja samalla perustettiin Suomen Pankin yhteyteen rahoitustarkastus valvomaan rahoitusmarkkinoita ja niillä toimivia. Rahoitustarkastuksen itsenäisyyttä Suomen Pankin yhteydessä korostaa mm. se, että

pautuksen saaneen Kalevi Mattilan tilalle sekä määräisivät Anneli Jätteenmäen kuulumaan suppeampaan pankkivaltuustoon ensimmäisenä varajäsenenään Olavi Ala-Nissilä ja toisena varajäsenenään Tellervo Renko.

Tilintarkastajat

Eduskunnan valitsijamiehet toimittivat 26. helmikuuta Suomen Pankin tilintarkastajien ja heidän varamiestensä vaalin ja valitsivat tilintarkastajiksi vuoden 1993 tilejä tarkastamaan seuraavat henkilöt:

Alho, Arja, valtiotieteen kandidaatti
Lipponen, Paavo, valtiotieteen kandidaatti
Heikkinen, Kauko, verojohtaja
Lahtinen, Matti, toimitusjohtaja
Ala-Nissilä, Olavi, kauppatieteiden maisteri, KHT.

Tilintarkastajien varamiehet:
Apuikka, Asko, kunnankamreeri
Koski, Markku, maanviljelijä
Tiuri, Martti, professori
Laivoranta, Jarmo, rakennusmestari
Mäkelä, Tina, diakonissa.

Tilintarkastajat valitsivat 21. huhtikuuta puheenjohtajakseen verojohtaja Kauko Heikkisen.

Eduskunta myönsi 5. lokakuuta pankkivaltuuston jäseneksi valituksi tulleelle Olavi Ala-Nissilälle vapautuksen Suomen Pankin tilintarkastajan tehtävästä. Eduskunnan valitsijamiehet valitsivat 12. lokakuuta Suomen Pankin tilintarkastajaksi toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi valtiotieteen maisteri *Timo Korvan* vapautuksen saaneen Olavi Ala-Nissilän tilalle.

sillä on oma päätöksenteko-organisaatio. Rahoitustarkastuksen johtokuntaan kuuluu kaksi pankkivaltuuston nimittämää jäsentä, jotka edustavat Suomen Pankkia ja valtiovarainministeriötä, sekä rahoitustarkastuksen johtaja viran puolesta. Johtokuntaan kuuluu vielä sosiaali- ja terveysministeriötä edustava lisäjäsen silloin, kun johtokunnassa käsitellään rahoitustarkastuksen ja ministeriön yhteistyötä sellaisen kon-

sernin valvonnassa, johon kuuluu sekä talletuspankki tai luottolaitos että vakuutusyhtiö.

Eduskunnan pankkivaltuutetuilla on rahoitustarkastuslain 5 §:n mukaan rahoitustarkastuksessa vain hallintoon kuuluvia tehtäviä. Tähän liittyen eduskunnan pankkivaltuusto teki kertomusvuoden aikana rahoitustarkastuslain §:ien 6, 8 ja 9 ja Suomen Pankista annetun lain 17 §:n 1 momentin 17, 20 ja 23 kohdan nojalla seuraavat rahoitustarkastukseen liittyvät päätökset:

Kokouksessaan 24. kesäkuuta pankkivaltuusto

— teki esityksen valtioneuvostolle pankkitarkastusviraston ylijohtaja *Jorma Arangon* nimittämistä rahoitustarkastuksen johtajaksi 1.10.1993 alkaen

— määräsi rahoitustarkastuksen johtajan palkkaedut

— nimitti rahoitustarkastuksen johtokunnan puheenjohtajaksi 1.10.1993 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi Suomen Pankin johtokunnan jäsenen *Esko Ollilan* henkilökohtaisena varajäsenenään Suomen Pankin vs. osastopäällikkö *Kaiju Kallio* ja jäseneksi valtiovarainministeriön edustajaksi hallitusneuvos *Seppo Kiviniemen* henkilökohtaisena varajäsenenään lainsäädäntöneuvos *Ilkka Harju*

— totesi, että rahoitustarkastukseen nimitettävä johtaja toimii rahoitustarkastuksen johtokunnan jäsenenä suoraan lain nojalla, ja määräsi

Helsingissä 10. päivänä maaliskuuta 1994

PENTTI MÄKI-HAKOLA

JUSSI RANTA
 OLAVI ALA-NISSILÄ
 TUULIKKI HÄMÄLÄINEN
 MAURI MIETTINEN

ANNELI JÄATTEENMÄKI
 TELLERVO RENKO
 ESKO SEPPÄNEN
 JÖRN DONNER

Heikki T. Hämäläinen

Jorma Arangon rahoitustarkastuksen johtokunnan varapuheenjohtajaksi edellyttäen, että hänet nimitetään rahoitustarkastuksen johtajaksi

— nimitti sosiaali- ja terveysministeriötä edustavaksi rahoitustarkastuksen johtokunnan lisäjäseneksi em. kolmivuotiskaudeksi ylijohtaja *Tarmo Pukkilan* henkilökohtaisena varajäsenenään hallitusneuvos *Jorma Heikkilä*.

Kokouksessaan 25. elokuuta pankkivaltuusto vahvisti rahoitustarkastuksen johtokunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, jäsenen ja lisäjäsenen palkkiot.

Kokouksessaan 15. syyskuuta pankkivaltuusto

— vahvisti rahoitustarkastuksen työjärjestyksen tulevaksi voimaan 1.10.1993

— myönsi pyynnöstä eron rahoitustarkastuksen johtokunnan jäsenen Esko Ollilan henkilökohtaiselle varajäsenelle Kaiju Kalliolle ja nimitti hänen tilalleen 1.10.1993 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi Suomen Pankin asiantuntijan *Peter Nybergin*.

Kokouksessaan 28. lokakuuta pankkivaltuusto

— määräsi rahoitustarkastuksen johtajaksi nimitetyn Jorma Arangon ensimmäiseksi sijaiseksi varatuomari *Risto Määttäsen* ja toiseksi sijaiseksi kauppatieteen lisensiaatti Kaiju Kallion

— vahvisti rahoitustarkastuksen johtokunnan varajäsenille maksettavan palkkion suuruden.

